

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

הוקם המשכן ...

[לקוטי הלכות - שבת ג', ג']

ועל כן נאמר במלאכת המשכן **הוקם המשכן... תעשה המנורה...** וכיוצא בזה, כי המלאכה היתה נעשית מאליה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמבואר היטב בזה הקדוש, על פסוק **והבית בהבנותו וכו'** עיין שם, שכל מלאכת בית המקדש והמשכן היתה נעשית מאליה, רק שהם היו מכוונים לעשות המלאכה והמלאכה היתה עולה בידם מאליה.

וזה שכתוב בכל מלאכת המשכן לשון רצון ונדיבות לב, כמו שכתוב: **כל אשר נדבה רוחו אותו וכו' וכל אשר נשאו לבו לבא לכל המלאכה לעשות וכו'** וכיוצא בזה הרבה, כי כל מלאכת המשכן היתה בבחינת נדיבות לב ונשיאות רוח, דהיינו בחינת רצון. ועל ידי זה היתה כל מלאכת המשכן נעשית מאליה, על ידי שהיה מאיר שם הארת הרצון, כי כל השלושים ותשע מלאכות נעשים רק על ידי בחינת ביטול השלושים ותשע מלאכות, על ידי בחינת שבת בחינת הארת הרצון.

ובבחינה זו צריכין לעשות השלושים ותשע מלאכות והמשא ומתן בששת ימי המעשה בבחינת הארת הרצון, שממשיכין משבת לששת ימי החול, בבחינת **ופועל ידיו תרצה**; שצריכין להמשיך הארת הרצון על הידים - שהם כלי המעשה של כל השלושים ותשע מלאכות - ועל ידי זה דייקא **ברך ה' חילו**.

כי עיקר הברכה משם, מבחינת הארת הרצון, שמשם עיקר הפרנסה כנ"ל. ואזי כל המלאכה של ששת ימי החול נעשית מאליה, בבחינת מלאכת המשכן...

ויקום משה את המשכן...

[מספר אבניה בדול - ס"ב]

אחד שאל למוהר"ן: **מי גדול? הקטן שמקורב לצדיק, או הגדול שאינו מקורב?** אמר לו: הלא בימי משה רבינו, עליו השלום, שאם אחד היה עושה דבר גדול להמשכן ולא הביאו למשה רבינו, עליו השלום, בוודאי לא היה לו שום חשיבות כלל. אבל מי שעשה דבר קטן והביאו אל משה, בוודאי היה חשוב מאד, ואמר אז התורה ב' (ראה לקוטי מוהר"ן) שדייקא משה יוכל לעיילא שייפא בשייפא.

סיפור

[מספר שבחי הד"ן - דמ"ח]

אמר [רבינו הקדוש]: טוב היה להאדם שיבחר לו איזה מקום, וישב שם יומם ולילה, ויעסוק בתורה ותפלה ועבודת ה'. וכשצריך לאכול, ירוץ לתוך איזה בית, ויקח שם בחיפזון איזה

טוב להגיד ולשיר

חתיכת לחם וכיוצא להעביר רעבוננו, ואחר כך יחזור לעבודתו.

חינו מוהר"ן

[חיי מוהר"ן - ענין המחלקת שעליו - שצ"ה]

שמעתי מרבי יודל, ספור דברים שמעמרבנו ז"ל. ענה ואמר: אברהם אבינו היה לו גם כן יסורים גדולים ממעשיות כאלו (כלומר כמו ענין המעשיות והיסורים שעוברים עליו) כי אברהם אבינו היה גם כן מקרב בני הנעורים לה' יתברך. כי היה מגייר גרים, כידוע.

ודרכו היה שהיה בא בתוך העיר, והיה רץ בתוך העיר, והיה צועק: **הוי הוי, גוואלד**. והיו רצים אחריו כמו שרודפים אחר המשוגע, והוא

היה טוען עמהם הרבה שהם כולם בטעותים גדולים, כי היה בקי בכל השכליות והסברות של דרכי העבודה זרה שלהם, כי העבודה זרה של הקדמונים היו להם בזה כמה סברות ושכליות של טעות.

ואברהם אבינו, עליו השלום, היה בקי מאד בכל סברותיהם ודרכי טעותיהם. והיה מוכיחם ומראה להם שהכל טעות, וגלה להם האמונה הקדושה האמתית. ונמשכו אחריו קצת בני הנעורים, כי זקנים לא היה מקרב, כי הזקנים כבר נשרשו בטעותיהם הרבה וקשה להשיבם מדרכם עוד, רק בני הנעורים נמשכו ורצו אחריו. והיה הולך מעיר לעיר והם רצו אחריו. והיו אביהם ונשותיהם חולקים עליהם, על אלו בני הנעורים, כי אמרו עליהם שיצאו לתרבות רעה ונשתמדו, עד שהיו מרחקים אותם מאד; עד שקצת בני הנעורים חזרו לסברם, מחמת היסורים שהיו להם מביתם מחותנם ומאביהם ומנשותיהם וכיוצא, וקצתם נשארו אצלו ונדבקו בו.

והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה, לגלות האמונה הקדושה בעולם. והיה מחבר ספרים

נ נח נחמן נחמן מאומן

הרבה מאד על זה, אלפים ספרים. והיו לו בני הרבה, ומסתמא מאחר שהיו בניו, היו כולם הולכים בדרך הישר, כי אפילו ישמעאל עשה תשובה. אך, אחר-כך, כשרצה אברהם אבינו להשאיר ספריו וחכמתו בעולם, היה חוקר ומתבונן בעצמו למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, עד שנסכם אצלו להניח הכל ליצחק אבינו, ומסר לו הכל.

ואחר כך, היה יצחק גם כן הולך בדרך זה, והיה מגייר גם-כן גרים הרבה, וחבר גם כן ספרים הרבה מאד בענין חיזוק האמונה הקדושה. והיה מתבונן גם כן למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, כי גם עשו הוטב בעיניו והטעה אותו, עד שהיה אוהבו, כמבואר במקרא, כמו שכתוב (בראשית כ"ה): **ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו**, כמו שפרש רש"י שם שהיה מרמה את אביו בדבריו, והיה שואלו: **אבא איך מעשרין את המלח וכו'**. אבל, אף על פי כן, התבונן יצחק בדעתו עד שנתברר לו שהעיקר הוא יעקב, ומסר לו הכל.

וכן יעקב היה גם כן עוסק בזה, לקרב בני הנעורים לה' יתברך, וחיבר כמה אלפים ספרים בענין האמונה כי הוא חיבר ספרים הרבה מאד בענין האמונה הקדושה, גזמאות ספרים. והוא למד עם כל בניו דרכי האמונה הקדושה, כי היו כולם צדיקים. אך, אף על פי כן חקר בדעתו למי למסור כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו ללוי, ולכולם מסר ראשי פרקים. ועל-כן שבט לוי היו דבוקים וחזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם. ועל-כן שבט לוי לא טעו בעגל, וגם לא היה עליהם שום עבודת מצרים, כי שבט לוי היו חזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם.

ואחר כך, דבר מענין עצה להאדם, שיזכה לבוא אליו אחר מיתתו וכו' ומבואר במקום אחר לעיל, **ספרים חדשים**, סוף סימן כ"א.

עצות

[לקוטי עצות - מחלוקת ומריבה, כ"ו]

❖ צריך לדון את כל אדם לכף זכות. אפילו את אלו החולקים עליו, צריך לחקור למצוא זכות בהם במה שחולקים עליו, ועל ידי זה יוכל לבטל המחלוקות לגמרי, או שיהיה מפלה להחולקים.

תפילה

[לקוטי תפילות א', תפילה קס"ז]

אבי שבשמים, עזרני והושיעני, שאזכה לדון את כל האדם לכף זכות, אפילו החולקים עלי ועל צדיקי אמת והמבזין אותם, בכלם אזכה

לזכות לכל הישועות

מכתב

(מספר אבי הנחל ב' - מכתב ד"ח)

אין אתה יוצא מלבי ואיני מסיח דעתי ממך בכל עת, אחי חביבי. דע והאמין שאני מוכן להקריב את חיי על מזבח אהבתינו האמיתית עד בלי גבול. ה' יודע את לבי כי נכסוף נכספתי בכל נפשי מאד לטייל עמך יום יום בגן עדן של הצדיק האמת, ההולך לפנינו תמיד ועוסק עמנו בכל דור לקרבינו לה' יתברך לתקנינו ולקרבינו ולהשיבנו לה' יתברך ולתורתו הקדושה באמת.

כל טעותיהם והשקרים נמשכים מבחינת קליפת עמלק שהוא עיקר בחינת השקר והרע והטומאה והשטן והיצר הרע והדמיונות הכוזבים, והוא שורש של ההטעיות ההטעאות שבעולם, ועל כן נצטוונו לזכור מעשה עמלק ולמחות שמו וזכרו מן העולם, כי זה עיקר הגאולה השלימה.

הגדלת שמו יתברך על ידי ביטול השקר והטעות והתגלות האמת בעולם.

קליפת עמלק הוא השונא הגדול, שאינו חפץ בשלום, והוא אורב תמיד לקלקל השלום

ולעורר מחלוקת, בפרט על הצדיק האמת ואנשיו הכשרים שעל ידו היו יכולים כל העולם להתתקן ולשוב לה' יתברך בשלמות; אך מתמתת המחלוקת, אינם שומעים דבריו כלל, ואפילו כששומעים דבריו, אינם נכנסים בלבם כראוי, רק אדרבא חותרים לסותרם ולדחותם מלבם.

עיקר ביאת האדם לזה העולם הוא לברר האמת מן השקר דייקא, כי זה עיקר שלמות האמת כשמבררין אותו מתוך חשכת השקר.

סוף כל סוף, יתגלה האמת לעין כל, עד שכל חלוקת הכבוד יהיה אצל האמת, כי שפת אמת תכון לעד; ואז בוודאי הכל ירוצו לעבוד את ה' באמת ולהתקרב לצדיק האמת.

אמת ושקר הם בחינת אור וחושך.

צדיק

(מספר אוצר הידאה - צדיק - ק"פ)

העיקר להיות מקורב להצדיק ודבוק בו באמת בכל עת ורגע, ובכל נשימה ונשימה שהוא נושם וממשיך הרוח חיים, יזכור תיכף שהנשימה

למצוא זכות וטוב. ואזכה לקיים באמת מה שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה: **אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו**. באופן שיתבטל כל המחלוקת שבעולם, ויהיה נמשך שלום גדול ואחדות בין כל ישראל באמת.

מלא רחמים, אדון האמת והשלום, אתה יודע, מהיכן נמשך כל המחלוקת שבעולם, בפרט המחלוקת שנתהוה בדורותינו, בין התלמידי חכמים ואנשיהם, אשר כמה נפשות שקעו על-ידי המחלוקת הזאת. רחם עלינו ועליהם, וגלה האמת לאמתו בעולם, ועשה את אשר תעשה, ברחמיך, באופן שיהיה אחדות ושלום גדול בינינו ישראל עמך הקדוש, אשר בנו בחרת.

ואם המחלוקת, חס ושלום, מצדי, מחמת שאני רחוק מקדשתם של החולקים עלי, ובשביל זה חלק לבס מאתי, רחם עלי למען שמך, וזכנו ברחמיך הרבים לשוב מהרה בתשובה שלמה לפניך באמת, עד שאגיע לקדשתם ומעלתם של כל ישראל הגבוהים ממני במעלת קדשתם וטהרתם, שאגיע למקומם באמת ואתאחד עמהם באמת ושלום גדול.

ואם הדבר בהפך, שמחלוקתם עלינו הוא מחמת שהם רחוקים ונמוכים מאתנו, ועל כן הם מתקנאים ומתגרים בנו וחולקים עלינו, רחם עלינו למען שמך, וזכנו לדון את כל החולקים תמיד לכף זכות; ותלמדנו, ברחמיך הרבים, איך למצוא בהם זכות וטוב, אפילו במה שחולקים עלינו, באופן שנזכה להעלותם ולהכניסם בכף זכות באמת, עד שיתאחדו באמת בתכלית האחדות בשלמות, באופן שיתבטל המחלוקת מעלינו ומכל ישראל, כי באחד אין שייך מחלוקת.

ותשים בלב החולקים ומתנגדים אל האמת, שישבו כולם משנאתם ומחלוקתם וימשכו עצמן תמיד אל האמת והשלום, כמו שאמרנו: **האמת והשלום אהבו**.

וכל השונאים והחולקים שאינם חפצים בשלום, ומתגברים להחזיק במחלוקת, ואינם חפצים לשוב אל האמת, תכניעם ותשפילם עד עפר, כולם יפלו ולא יקומו **תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק בגאווה ובוז**. **יכרות ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות**. **יבושו יכלו שוטני נפשי יעטו חרפה וכלמה מבקשי רעתי**. **יבושו ויבהלו מאד כל אויבי ישרו יבושו רגע**. רחם עלינו למען שמך, ושים שלום בעולם, כי אתה יודע כמה וכמה מזיק המחלוקת לישראל.

רחם, רחם, מלא רחמים, ועשה בנפלאותיך ונוראותיך, באופן שתמשיך שלום בעולם באמת. ויקיים מהרה מקרא שכתוב: **וכל בניך למודי ה' רוב שלום בניך, שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול**. **וראה בנים לבניך שלום על ישראל**. **יהי שלום בחילך שלום בארמנותיך**. **למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך**. **למען בית ה' אלקינו אבקשה טוב לך**. **ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום**. **עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן**.

הזאת שהיא החיות שלו, זה נמשך מהצדיק האמת שדבוק בהתורה ובה' יתברך, והוא ממשיך הרוח חיים דקדושה לכל אחד, להשלים חסרונותיו.

ועל כן, יזהר להתקרב להצדיק ולה' יתברך בכל נשימה ונשימה, לעבוד את ה' יתברך בכל נשימה ונשימה, כמאמר רבותינו ז"ל: **כל הנשמה תהלל יה**, על כל נשימה ונשימה תהלל יה, וזה בחינת הבל נחית הבל סליק, כי האדם בנשימתו הוא מכניס רוח ומוציא רוח. ועל כן צריך שידע ויזכור בכל עת שבכל נשימה ונשימה הוא ממשיך ומכניס הרוח חיים דקדושה מהצדיק האמת. ותיכף ומיד צריך לחזור ולהעלות ולהוציא הרוח חיים באיזה דבר שבקדושה, בתורה או בתפלה, והשתוקקות ורצונות טובים לה' יתברך וכיוצא.

נמצא שהצדיק הוא בבחינת מלוה; כי הוא מלוה להאדם הרוח חיים, כדי שאחר כך יסלק וישלם חובתו, להודות ולהלל לה' יתברך על כל נשימה ונשימה שכן חובת כל היצורים להודות ולהלל וכו'.

ומי שהוא דבוק בהצדיק באמת, בבחינת הני"ל, הוא מסלק חובתו מיד ליד הצדיק בעצמו. כי כל כוונתו בעבודתו ותפלתו הוא שתגיע העבודה והתפלה להצדיק האמת והוא יעלה אותה למקום הצריך, וכמבואר כבר כמה פעמים שעיקר התפלה והעבודה צריך להיות בהתקשרות לצדיקים אמתיים.

אבל מי שאינו דבוק ומקורב להצדיק האמת, או מי שהוא חולק לגמרי על הצדיק ודובר עליו עתק בגאווה ובוז, זה אינו מקבל חיות כלל מהצדיק, רק מהרב שבקליפה מבחינת **עשו איש שעיר**, וכמבואר בפנים.

אבל יש כשרים קצת שאינם חולקים לגמרי על הצדיק רק שאינם מקורבים ומקושרים אליו, ועושים מצוות ועוסקים בתורה ותפלה, אזי עבודתם וכל עסקם הולך דרך כמה שלוחים עד שחוזרים ומגיעים להצדיק האמת. ואז יש כמה וכמה אחריות בדרך, שלא יגזלו אותו האורבים בדרך. והאחריות על הלוח שהיא המקבל החיות מהצדיק להשלים חסרונו שהוא בחינת לוח.

אכילה

(מספר אוצר הידאה - אכילה - ז')

יין יש בו שתי בחינות, כשאין זוכין לשתותו בקדושה, אזי נמשך על ידי זה סטרא דמותא, חס ושלום, בחינת התגברות הגאות. ואם זוכה לשתותו בקדושה, אזי הוא בחינת יין המשמת, בחינת ענוה בשלמות, בחינת חיים נצחיים ותחיית המתים.

128 אלו

"... אין צדקה נחשבת כמו צדקת הדפוס ..."